

הלכות שבת שמושי

תקנה

שכשהן כאין לכלוכין בערב נוח לתופסן שם מפני שאו אינן עשוין להשטמ ולברוח ולפיכך אף כשהן חוץ לכלוכין אינן נקראים מחוסרים צידה^י כיון שלערב יבוא לכלוכין מאלהין ומכל מקום מדברי סופרים אסור לצדו^י דהיינו לדרוף אחריהן עד שיכנסו למקום שנוה לתופסן שם אבל לטלטל ביד אסור בלא איסור צידה משום מוקצה^י.

כמה דברים אמורים כשהן בחצר או בית גדול כל כך שאם לא גדלו בין בני אדם היו צריכים מצודה^י דהיינו לבקש תחבולות לתפסם שם והיו נקראים מחוסרים צידה כגון שהוא בית גדול כל כך שאינו יכול לתפסו שם במרוצה אחת^י ורודף שם אחריהם עד שיכנסו לחצר שאינו גדול כל כך ונועל הדלת בפניהם אבל אם הם בבית שאינו גדול כל כך נצודין ועומדין הן^י או אפילו הן בבית גדול כל כך ואפילו הן ברשות הרבים ודוחה אותם עד שיכנסו לבית אחר גדול כל כך אין כאן צידה כלל ומותר^י.

כה^י וכל זה כחיה ועוף אבל בהמות הגדלים ברשותו של אדם מותר לצודן^י אפילו מרשות הרבים^י.

וחתול דינו כשאר חיה ואסור לצודו^י אלא על דרך שנתבאר^י.

וכל זה בשלא מרדו אבל אם מרדו^י אפילו פרה שמרדה ואין צריך לומר חיה ועוף שמרדו^י הצדן בשבת חייב כמו הצד חיות ועופות הבר שהרי הללו גיב לא יבואו לכלוכין לערב:

שי"ן דין קשירה ועניבה בשבת וכו' י"א סעיפים:

א הקושר והמתיר הן מאבות מלאכות^א שכן במשנן היו צדי חלוק קושרין ומתירין ברשתותיהן^ב שכל רשתות עשויות קשרים קשרים והן קשרי קיימא ופעמים יצודין לטול חומץ מרשת זו ולהוסיף על זו ומתיר מכאן וקושר מכאן^ג.

ומן התורה אינו חייב אלא על קשר של קיימא^ד העומד להתקים לעולם^ה דהיינו שקושרו על דעת שישאר בן כל זמן שאפשר לו להיות קיים וכל זמן שלא יצטרך לו להתירו ואע"פ שאפשר שיצטרך לו להתירו בזמן קרוב ויתירו אע"פ הואיל וכשקושרו אינו קוצב זמן ברעתו מתי יתירו ואפשר שישאר בן לעולם הרי זה נקרא קשר של קיימא וחייבים על קשירתו ועל התרתו אבל אם קוצב ברעתו איזה זמן שאו יתירו בודאי אפילו הוא זמן ארך מאד אין זה של קיימא מן התורה ופסור בין על קשירתו

וראה ש"ע סי"ב.
רסא רמ"א שם.

סימן שי"ן

א משנה ע"ג, א. רמב"ם פ"ו ה"א.
ב משנת הגמ' ע"ד, סו"ע"ב.
ג רש"י שם ר"ה קושרין.
ד משנה ק"ג, א. כנדר מלאכת קושר ראה לקושי ח"ד ע' 13 ואילך.
ה מור. ב"י ר"ה כל (נמצאו לערוך ב'). וראה גם רש"י ק"א, ב ר"ה ואלו. וראה אנ"ק ח"א ע' תת.
ו ראה לקושי ח"ד ע' 14 והע' 19 (דמעם שאין בזה איסור משום חצי שיעור).

רמט גמ' שם רש"י ר"ה לכלוכין.
רנ גמ' רמ"א סי"ב.
רנא מ"ז סק"א.

רנב הגהות מיימוניות שם אות ר.

רנג ראה לעיל סי"א.

רנד משמעות הגהות מיימוניות שם. שו"ת הרש"ל סי' י.

רנה מ"א סק"ז בשם האגודה סי' קב.

רנו רובי משה אות ב ונ"א סק"ז בשם השלטי

הגבורים שעל הגהות מרדכי (פא, ד) בשם רמב"ן.

רנז ראה לעיל סי' שם פ"ב.

רנח שלטי הגבורים שם. רמ"א סי"ב.

רנט סו"ע כד.

רס ירושלמי פ"ד מ"ק ה"א. הובא במ"מ פ"י הכ"ד.

בין על החרתו אבל מדברי סופרים נקרא זה ג"כ של קיימא הואיל ועומד להתקיים איזה זמן ואסור בין לקשרו בין להתירו אבל אם אינו עומד להתקיים כלל אלא להתירו ביומו¹¹ כגון קשרים שבמלבושים ומנעלים שכשלוכשן שחרית קושרן וכשפושטן ערבית מתירן מותר לקשרן ולהתירן בשבת.

אבל אם הוא ברעתו שלא להתירן ביומו¹² כגון תלמודי חכמים שלומדים בלילות ואינם חולצין מנעליהן ולא מושטים מלבושיהן בלילה אסורים לקשרם בשבת שחרית אם ברעתם¹³ לא להתירן ערבית וכן אסורים להתירן בשבת אם שקשרו אותן באחד מימות החול היה ברעתם שלא להתירם מיד בלילה שלאחריו אבל אם אין ברעתם כלום שקושרין אלא קושרים סתם מותרים לקושרם בשבת ואף שאח"כ אינן מתירין אותן בלילה עד לאחר איזה זמן אינן נקראים בשביל כך קשר של קיימא הואיל ובעת הקשרה לא היה הדבר ודאי שלא יתירו אותן בליל מוצאי שבת שהרי לפעמים גם התלמודי חכמים חולצים מנעליהם בלילה טרם ישכבו¹⁴ וכן מותרין להתירן בשבת אם קשרו סתם אפילו קשרו לפני השבת זמן מרובה ולא התירו בינתיים אבל קשרים שלעולם דרכו לקיימן איזה זמן בודאי ואין דרכו לעולם להתירו ביומן אסור לקושרן בשבת אפילו כסתם¹⁵ או להתירם.

ויש אומרים¹⁶ שכל קשר שאינו עומד להתקיים ז' ימים אינו נקרא קשר של קיימא אפילו מדברי סופרים ומותר לקשרו ולהתירו בשבת ואפילו אם רוב הפעמים דרכו לקיימן ז' ימים אלא שלפעמים ג"כ מתיר אותו בתוך ז' כגון תלמודי חכמים שרוב הפעמים אינו חולצין מנעליו ולא פושט מלבושיו כי אם משבת לשבת¹⁷ שנמצא מקיים קשריהם ז' ימים ולפעמים ג"כ מתירן תוך ז' אינן נקראים קשר של קיימא¹⁸ אלא אם כן יש ברעתו בשעת קשרתן שלא להתירן עד לאחר ז'¹⁹ אבל אם קושרן סתם אינן נקראים של קיימא אלא אם כן דרכו לעולם לקיימם שבעה ימים כגון המשיחות שקושרין בהן בית הצואר של הכתונת מי שאין דרכו לעולם להתירן אלא כשמחלף הכתונת משבת לשבת אסור לקשרן ולהתירן בשבת²⁰.

ולענין הלכה יש להחמיר כסברא הראשונה אלא אם כן צריך הרבה לכך אוי יש להקל לעשות ע"י נכרי²¹:

ב יש אומרים²² שאין חייבים מן התורה אפילו על קשר העומד להתקיים לעולם אלא אם כן הוא מעשה אומן דהיינו שהוא קשר חזק²³ ואמין²⁴ כב קשרים שהאומנים עושים בשעת מלאכתן כגון קשרי רצועות מנעל וסנדל שקושרין הרצועות בשעת

¹¹ מדברי רמז שפני. ב"י שם בדעת המור. ויש מקילין ברמ"א שם.

¹² ראה הגהות מייטניות פ"ז אות ג. וראה מ"מ וציונים. טז ראה אבני גזר א"ח סי' קפא.

¹³ הגהות מייטניות שם. וראה מדרכי שם.

¹⁴ יח ראה מ"א סוף סק"א. וראה גם לקמן סוף סי'.

¹⁵ יט פ"ז סוף סק"ה.

¹⁶ כ ר"ף (מא, ב). רמב"ם פ"ה ה"א. ש"ע ס"א.

¹⁷ כא פ"ז רסק"א.

¹⁸ כב שלמי הגבורים שם (מא, א) אות ג.

¹⁹ ז מ"ז סק"א בדעת רש"י ורא"ש. וראה מי מל (קושר) סי"ח סי"ג.

²⁰ ח רש"י שם ד"ה מפתח. ק"ב, א ד"ה דנפקי. מור. מ"ז שם.

²¹ ט ב"י סד"ה וכתב ממשמעות מותרים בשבת (למב) סי' תלד. ויש אומרים ברמ"א ס"א. פ"ז שם.

²² י גמ' שם לפי ספר התרומה סי' רמג בשם רב. הובא בב"י שם.

²³ יא מ"ז סק"ב.

²⁴ יב מ"ז שם.

²⁵ יג מ"ז סוף סק"א.

הלכות שבת שזו

תקנה

עשיתן¹³ וכן בכל כיוצא בזה¹⁴ אבל הקושר קשר של קיימא ואינו מעשה אומן פמור¹⁵ כיצד נפסקה לו רצועה וקשרה נפסק החבל וקשרו או שקשר חבל ברזל או שקשר רסן הבמה וכן כל כיוצא באלו הקשרים שהם מעשה הדיוט וכל אדם קושר אותם לקיימא פמור¹⁶ אבל אסור מדברי סופרים¹⁷ אפילו אינו עומד להתקיים לעולם¹⁸ אלא כשעוד שנתבאר¹⁹.

אבל קשר שהוא מעשה אומן אפילו אינו עשוי להתקיים²⁰ כלל אלא להתירו ביומו²¹ אסור²² מדברי סופרים²³ לקשר ולהתירו בשבת²⁴ גזרה משום קשר מעשה אומן העשוי להתקיים לעולם שהייבום עליו מן התורה²⁵.

ויש אומרים²⁶ שאין חילוק כלל בין מעשה אומן למעשה הדיוט שאפילו קשר שהוא מעשה הדיוט חייבום עליו מן התורה אם הוא של קיימא ואם אינו עומד להתקיים כלל בענין שמותר במעשה הדיוט מותר ג"כ במעשה אומן²⁷.

ויש להחמיר כסברא הראשונה ולכן נהגו לזהר שלא לקשר או להתיר שום קשר שהוא ב' קשרים זה על זה²⁸ אפילו הוא עומד להתירו ביומו מפני שאין אנו בקיאין איזה קשר נקרא מעשה אומן שאסור לקשרו ולהתירו אפילו אינו עומד להתקיים כלל²⁹ וכל קשר אמיץ שהוא קשור הרק הוטב יש להסתפק בו שמא זהו מעשה אומן וב' קשרים זה על גבי זה הוא גם כן קשר אמיץ³⁰ ומכל מקום במקום צער אין להחמיר בדברי סופרים³¹ ומותר להתירו אם אינו עומד להתקיים כלל בענין שמותר בודאי מעשה הדיוט³² כיון שלפי סברא האחרונה מותר אפילו בודאי מעשה אומן:

ג. במה דברים אמורים בב' קשרים זה על זה אבל קשר אחד ועניבה על גביו אין להסתפק בו כלל בקשר מעשה אומן³³ ומותר לקשרו ולהתירו³⁴ כלל ענין אם אינו עומד להתקיים כלל³⁵ ואם אינו אלא קשר אחד בלבד בלא עניבה על גביו אינו נקרא קשר כלל³⁶ ומותר לקשרו ולהתירו אפילו אם עומד להתקיים לעולם.

וכל זה בקושר ב' דברים ביחד אבל אם עשה קשר בראש אחד של חבל או חוט או משיחה דינו כב' קשרים זה על זה לכל דבר³⁷:

ד. קשר שאינו נקרא של קיימא מן התורה אלא מדברי סופרים מותר לקשרו לצורך

לח משא"כ ב' עניבות זו על גבי זו, כדלקמן סי' תרנא
 ס"ז גבי איגוד הלולב ביו"ט.
 לט שלשי הנבורים (שא, א), רמ"א שם. וראה לקמן שם בענין איגוד הלולב ביו"ט.
 מ שלשי הנבורים שם.
 מא רמ"א שם.
 מב כדלעיל ס"א.
 מג שלשי הנבורים (שא, ב).
 מד אגור סי' תסה. שלשי הנבורים שם. רמ"א ס"ה.
 מה שלשי הנבורים שם. ס"ז סק"ז. מ"א מקט"ו. וראה לקמן סי' תרנא ס"ו לענין איגוד הלולב ביו"ט. וראה לק"ש חיד"ך ע' 16 הע' 30.
 מז הנהגות מייטונות פ"י אות י' בשם הרא"ם ביראים השלם סי' עדר (קלו, א). וראה גם מרדכי הלכות מגנות סי' תתקמ. הבא במ"א סק"ב.
 מז הנהגות מייטונות שם בשם הרא"ם שם. רמ"א סף ס"א.

נג גנ' קוב, א לפי הרי"ף שם. רמב"ם שם. שו"ע שם.
 נד רמב"ם שם. שו"ע שם.
 נה ר"ף שם. רמב"ם שם. שו"ע שם.
 נו רמב"ם שם ד"ב. שו"ע שם.
 נז ר"ף שם. וכן הוא משמעות הרמב"ם והשו"ע שם.
 נח שלשי הנבורים שם (מא, ב) לדעת הרי"ף והרמב"ם.
 נט לעיל ס"א (למעלה מיום אחד לדעה הא' ויותר משבעת לדעה הב'). וראה גם שלשי הנבורים שם. מי מל (קושט) סי' כא ס"ב.
 ל רמב"ם שם. שו"ע שם.
 לא מ"ז שם.
 לב רמב"ם שם. שו"ע שם. וראה גם ב"י מורה כל.
 לג ר"מ אות א.
 לד שלשי הנבורים שם. וראה לק"ש חיד"ך ע' 17 הע' 35.
 לה משמעות ר"מ שם.
 לו רא"ש פמ"ז סי' א. מור. יש חילוקים ברמ"א ס"א.
 לז שלשי הנבורים שם. מ"א סק"ה.

תקבו

הלכות שבת שיו

מצוה כגון שקשור למרוד אחד משיעורי תורה¹⁰⁰ ואפילו קשר מעשה אומן מותר לקשור¹⁰¹ אם אי אפשר למרוד בענין אחר:

ה' נשמטו לו רצועות מנעל וסנדל מותר להחזירן למקומן ובלבד שלא יעשה קשר¹⁰² כראש הרצועה כדי שלא תשמט מן הנקב מפני שהוא קשר של קיימא¹⁰³ כמה דברים אמורים במקומות שאין רגילין שם לקשור קשר זה אבל במקומות שהרגילין לקשור אסור אפילו להחזיר גורה שמא יקשור¹⁰⁴ ואפילו במקומות שאין רגילין לא התירו אלא להחזיר אבל במנעל חדש אסור ליתן הרצועה בשבת¹⁰⁵ מפני שהוא מתקן כלי¹⁰⁶ ואפילו להחזיר לא התירו אלא כשהנקב הוא רחב ויכול להחזיר בלי מורה¹⁰⁷ אבל אם הנקב הוא צר שצריך מורה להכניס הרצועה בתוכו אין זה כמחזיר אלא כנותן בתחלה ואסור משום תיקון כלי¹⁰⁸ וכן הדין ברצועות של מכנסים¹⁰⁹ אבל אבנט מותר להכניס במכנסים בתחלה בשבת מפני שאינו מכמלו שם ועשוי להכניס ולהציא תדיר לפיכך אין בו משום תיקון כלי¹¹⁰ אבל אסור להכניס משיחה לשם מפני שמבטלה שם¹¹¹:

ז' מתירין בית הצואר מקשר שקשרו כוכס¹¹² שאינו קשר של קיימא¹¹³ שרוב הפעמים מתירין אותו ביומו מיד אחר הכביסה¹¹⁴ אבל אין פותרין אותו מחדש¹¹⁵ מפני שהוא מתקן כלי¹¹⁶ וחייב¹¹⁷ משום מכה בפטיש¹¹⁸ אבל משום קודע אינו חייב אלא א"כ עושה על מנת לתפרו¹¹⁹ כמו שנתבאר בס' ש"ב¹²⁰.

אפילו אם כבר נפתח בית הצואר רק שחזר האומן ותפרו בחד כדרך שהאומנים עושים או שקשרו האומן ואינו יכול להתירו אסור להתך החוטי¹²¹.

כמה דברים אמורים בקשר זה שקשרו האומן¹²² קודם גמר מלאכת הבגד שהחיתכת חוטי קשר זה יש בה משום מכה בפטיש לפי שהוא גמר מלאכת הבגד¹²³ שעל ידי כך מתוקן הבגד ללבשו וקודם לכן לא היה מתוקן מעולם ללבשו¹²⁴ וכל דבר שהוא גמר מלאכה יש בו משום מכה בפטיש כמו שנתבאר בס' ש"ב¹²⁵ אבל שאר קשירות¹²⁶ שנקשרו אחר גמר מלאכת הבגד כגון קשרי הכיכוס או המשיחות שבכתנת שנקשרו ואינו יכול להתירן מותר להכבן¹²⁷ ומכל מקום אין להקל בפני עם הארץ אלא יעשה

סח רש"י שם ד"ה אבל מנות ג' ב ד"ה חייב. מור וש"ע שם.
סו רב יהודה אמר רב בשבת שם ובמכות שם. רמב"ם פ"י מ"ח ה"א.
סז רש"י שם ד"ה חייב. הגהות מיומניות שם אות כ. ב"י ד"ה מתירין מ"א סק"י.
סח כסף משנה שם בשם דרימב"א מנות ג', ב. ב"י שם. מ"א שם. וראה מי מיל (קורע) ס"ג.
סט סעף ד.
ע רבנו ירוחם ג"כ ח"ד (פר, ד) הובא ב"י שם. רמ"א ס"ז ונ"א סק"א. וראה גם רמב"ן מכות שם. רמב"א שם בשם רבנו תם הובא בכסף משנה שם.
עא מ"א סק"א.
עב רש"י שם. הגהות מרדכי רמז תנו במפוי.
עג ראה רש"י שם ומכות שם ד"ה הפתח וד"ה חייב. הגהות מרדכי שם.
עד סעף ד.
עה מ"א שם. וראה גם לעיל ס' שדר ס"ז.
עו ישיש ביצה פ"ד ס' מ במפוי. הובא במ"א שם.

נח משנת קנ"א א רש"י שם ד"ה וקושרין (ראה ב"י ד"ה ונ"ש רבנו ולצורך). מור וש"ע סוף ס"א. וראה גם לעיל ס' מן ס"ח. וראה מי מיל (קשר) ס"ז.
נט לבוש סוף ס"א. מ"א סק"ג.
נ מ"א שם.
נא וירושלמי פט"ז ה"ב. רמב"ם פ"י ח"ד ש"ע ס"ב.
נב מ"א סק"ה. וראה מי מיל (קשר) ס' י יס"י כ"ד.
נג תוס' מח, א ד"ה הא. רא"ש פ"ד ס' ה. מ"א סק"ט.
נד מ"א סק"י. במשננות התוס' שם ודרא"ש שם.
נה מ"א שם.
נו תוס' שם. רא"ש שם. רמ"א ס"ב.
נז מרדכי שם רמז שפוי. הובא ב"י שם. פ"ז סק"ד.
נח מ"א סק"י. וראה מ"א סק"י וסוף סק"ב.
נט ב"י סוף סוף' בשם תשובה אשכנזית. מ"א סק"י.
ס מ"א שם.
סא גמרא מח, א רש"י שם ד"ה מתירין. מור וש"ע פ"ג.
סב מור וש"ע שם.
סג מ"א סק"ה. וראה לבוש ס"ג. וראה תהלה לדרה סק"י.
סד גמרא שם. מור וש"ע שם.

הלכות שבת שזו

תקבו

בצנעא ^{טו} ואם אינו רגיל להתיר המשיחות אלא כשמחליף הכתונת משבת לשבת אסור להתכן ^{טז} כמו שאסור להתיר ^{טז}:

ז כמה דברים אמורים בקשירה אבל אם תפר הכובס את בית הצואר וכן זוג של מנעלים התפורים יחד כדרך שהאומנים עושים אסור לתכן או לנתקן זה מזה שאין חילוק בתפירה בין של קיימא לאינה של קיימא ^{טז} ולעולם יש כסתוריה משום קורע ואף שהקורע אינו חייב אלא אם כן עושה על מנת לתפור מכל מקום מדבריו סופרים אסור בכל ענין ^{טז} ויש מתירין ^{טז} בתפירה שאינה של קיימא לנתק או להתוך וכן עיקר ^{טז} ומכל מקום אין להקל בפני עם הארץ ^{טז}:

ח קושירין דלי על פי הבור ^{טז} במשיחה או באבנט וכיוצא בו ^{טז} מדבר שאינו מבטלו שם ^{טז} אבל לא בחבל ^{טז} מפני שמבטלו שם והרי זה קשר של קיימא ^{טז} שהרי הדלי תלוי וקשור שם תמיד ^{טז} ואפילו בחבל של גרדיצא ^{טז} שהוא חשוב ^{טז} ואינו מבטלו שם ^{טז} אסור גורה משום שאר חבלים ^{טז}.

כמה דברים אמורים בדליים הקבועים כבוד אבל דליים שלנו שאינן קבועין כבוד אינו קשר של קיימא ^{טז} ומותר אפילו בשאר חבלים ^{טז} ובלבד שלא יהא הקשר מועשה אומן ^{טז} שאסור אפילו באינה של קיימא כמו שנתבאר למעלה ^{טז}:

טו קושירים חבל בפני הפרה ^{טז} כרוחב הפתח ^{טז} כשביל שלא תצא מפני שאינו של קיימא שעשוי להתירו תדיר ^{טז} להוציא הבהמה להשקותה ואפילו לקשור בשבת שני ראשי החבל בשני צדי הפתח שלא היה תלוי כלל בפתח מאתמול ^{טז} מותר ואין חוששין שגא יבטל ראש אחד שיהא קשור לעולם ויוציא הבהמה בהרת ראש השני בלבד ^{טז} אלא ולפעמים יתיר ראש זה ולפעמים יתיר זה אבל אם באמת מבטל ראש אחד אסור ^{טז}:

י כל קשר שלפעמים נמוך ומבטלו לעולם אף על פי שבתחלת עשייתו אינה על מנת לבטלו אסור ^{טז} שגא ימלך ויבטלנו לפיכך אסור לישול חבל ולקשרו באבוס ובפרה ^{טז} שגא כשירצה להולך הבהמה לא יתיר לעולם אלא ראש אחד ויניח השני קיים לעולם

<p>צב ראה ס"ז סק"ו שתלוי בחשיבות. וראה רש"י שם ד"ה בחבל.</p> <p>צג רש"י שם.</p> <p>צד גמ' שם אליבא דרבנן, מ"ט שם, מ"א שם.</p> <p>צה רשב"א שם ד"ה מתני' בשם התוס'. הובא במ"מ שם, שו"ע שם.</p> <p>צו רשב"א שם.</p> <p>צז מ"א סק"ו.</p> <p>צח מתני' ב'.</p> <p>צט רבי אליעזר בן יעקב במשנה ק"א, ב' מור וש"ע ס"ו.</p> <p>ק רש"י שם ד"ה קושירין.</p> <p>קא ב"י מדר"ה קושירין חבל, בשם רבינו יוחנן ג"כ ח"ד (פז, ג).</p> <p>קב גמ' קוב, מתני' ומפורש שני ברש"י ד"ה תרי. מור וש"ע שם.</p> <p>קג גמ' קוב, רע"א. מור וש"ע שם.</p> <p>קד מ"א סק"ו.</p> <p>קה כל בו ס' לא (ב, ד), בשם מצאתי, הוא ביראם השלם ס' עדר (קל, א), הובא ב"י ד"ה כתוב.</p> <p>קו גמרא ק"ג, א. רמב"ם פ"י ד"ג, שו"ע ס"ו.</p>	<p>עז ש"ש שם, ב"ח מדר"ה מתירין, מ"א שם, וראה לק"ש ח"ה ע' 139.</p> <p>עח מ"א שם.</p> <p>עט כרמלע סוף ס"א.</p> <p>פ הגהות מרדכי חזו תנו בשם ריב"א. הובא ב"י סוף הפ"י, רמ"א ס"ג.</p> <p>פא כרמלע ס' שם ס"ד וש"ג.</p> <p>פב הגהות מרדכי שם בשם רבינו יואל, ראב"ה ס' ור בשם רשב"ם. הובא ב"י שם, יש מתירים ברמ"א שם.</p> <p>פג משמעות הבי"ש שם.</p> <p>פד ב"י שם.</p> <p>פה משנה ק"ג, א. ורש"י ד"ה קושירין, מור וש"ע ס"ה.</p> <p>פו רמב"ם פ"י ד"ה, שו"ע שם.</p> <p>פז רש"י שם.</p> <p>פח ת"ק במשנה שם, רמב"ם שם, שו"ע שם.</p> <p>פט רש"י שם ד"ה אבל, ס"ז סק"ו, מ"א סק"ו.</p> <p>צ רש"י שם.</p> <p>צא מ"ט שם ברעת היתב"ם. הובא ב"י ד"ה קושירין, מ"א סק"ו.</p>
---	---

תקנה

הלכות שבת שיוזיח

ויהיה קשר של קיימא^ק כמה דברים אמורים בשאר חבלים אבל כחבל של גרדי מותר^ק שאינו מכלול שם^ק ואין לגזור כאן על של גרדי משום שאר חבלים מפני שגם בשאר חבלים אינו מצוי שיכמל ראש אחד לעולם אלא לפעמים מתיר ראש זה ולפעמים מתיר זה^ק.

וכל זה לקשר החבל בשבת כאבוס ובפרה אבל אם היה קשור כבר כאבוס ורוצה לקשרו עתה בפרה או שהיה קשור בפרה ורוצה עתה לקשרו כאבוס מותר בכל חבל^ק לפי שאם בא לבטל קשר אחד מהם שיחא קשור לעולם מן הסתם אותו קשר שהיה קשור כבר מנחו לעולם קשור^ק :

יא הפותל חבלים מכל מין שיהיה חייב משום קשור ושיעורו להתחייב מן התורה כדי שיעמוד החבל בפיתולו בלא קשרה בסופו שנמצאת מלאכתו מתקיימת^ק אבל מדברי סופרים אסור בכל שהוא^ק וכן המפריד הפתיל חייב משום מתיר ושיעורו כשיעור הפותל והוא שלא יתכוין לקלקל^ק שכל המקלקלים פטורין^ק מן התורה אבל אסור מדברי סופרים^ק:

שיח דין המבשל בשבת וכו' ל"א מעיפים:

א המבשל בשבת^א או שעשה אחת משאר מלאכות^ב במיזר אסור לו לעולם ליהנות מאותה מלאכה^ב משום קנס^ב וגם הקדרה שבשיל בה אסורה לו לעולם מפני שהיא בלועה מדבר האסור לוי אבל לאחרים מותר אף התבשיל במוצאי שבת^ב מיד^ב ואין צריכים להמתין בכדי שיעשו^ב אף אם בישל בשבילם שלא הצריכו להמתין כן אלא בכדי העושה בשביל ישראל^א שאם נתיר לו ליהנות במוצאי שבת מיד יש לחוש שגא יאמר לו לעשות בשבת כדי שיהיה הרבר מוכן לו במוצאי שבת מיד^ב שאיסור האמידה לנכרי קל בעיני הבריות^ב וכן אפילו בישראל העושה אלא שהתחיל מבעוד יום עשייתו בדבר שאסור להתחיל^ב כמו שנתבאר בס' רנ"ג^ג שאיסור זה ג"כ קל

הנכ"ס שם. מור בשם הגאונים (בה"ג הל' שבת כב, א. שאילתות דרב אחאי פרשת שלח). שו"ע שם.
ד רמב"ם שם.
ה רש"י חולין שם ד"ה רבי יהודה. וראה אליה זומא ס"א. וראה לקמן סי' תה"ט ס"ב (במוסרי). סי' תקנ ס"ג. החלה לידד ח"א או"ח סי' לו.
ו רשב"א בתשובה ח"א סי' קעה. מ"א סק"א.
ז רבי יהודה בביריתא שם. ר"ף שם. רמב"ם שם. מור בשם הגאונים. שו"ע שם.
ח רמב"ם שם.
ט רשב"א חולין שם ד"ה במיזר זמ"מ שם בשם הרב רבינו יונה. דא"ש חולין פ"א סי' יב. ר"ן שם (ד, א) מורה מתני' ובשבת י, א ד"ה הלכה. מור וש"ע שם.
י מ"א סוף סק"ב. אליה רבה סק"א. וראה לקמן סי' תקנ ק"א ס"ב.
יא כרלקמן סי' שבה ס"ט שו"ע.
יב רשב"א שם. רא"ש שם. ר"ן שם ושם. כ"ח ד"ה ומ"ש בדמיו. וראה גם מ"ז סק"א. וראה גם לעיל סי' רמג ס"ב. לקמן שם. סי' תקנז ס"א דעה הב'. וראה שם ק"א סק"א בתורה.
יג רשב"א שם. רא"ש שם. ר"ן שם ושם. מ"ז שם.
יד ראה רשב"א שם. ר"ן שם ושם.
טו מקנה יב.

קז ממשמעות רש"י שם ד"ה וקשור. מ"מ שם. וראה גם לבוש ס"ב.
קח נמי שם. רמב"ם שם. מור וש"ע שם.
קט רש"י שם ד"ה חבל. מ"מ שם. לבוש שם.
קי תוס' שם ד"ה רתם בת"י דב'. מ"א סק"א.
קיב נמי שם. רמב"ם שם. שו"ע שם.
קיג כ"ח מורה נטעליין. מ"א רסק"ב.
קיד רמב"ם פ"י ה"ח. מ"א סוף סק"ב.
קיד ראה לעיל סי' שם ק"א סק"א (שכל שהוא פותל משיעור המפורש ברמב"ם פטור מפני שאין דרך העולם לעשות כן). לקמן סי' שג ס"א וס' דרה. וראה מ"מ זעונים. ספקי אדרי"ל ע' 202.
קטז רמב"ם שם. מ"א שם. וראה מי טל (קשר) סי' י. (מורה) סי' ב. (קורע) מוס"י ג.
קטז משנה קה, ב. רמב"ם פ"א ד"ח.
קזו ר"ן (ס, ב) ד"ה מתני' שובר, ע"פ גמ' ג, א. וראה גם לקמן סי' שג סכ"ו. סי' שלו ס"ג. וראה לעיל סי' שז ק"א שם. חצי שיעור אסור אפילו במקלקל.

סימן שיח

א ברייתא חולין טו, א וש"ע מור וש"ע ס"א.
ב סו"ו רמב"א ס"א. ובה משמעות הרמב"ם פ"ו חב"ג.
ג ר' יהודה בביריתא שם. ד"ף שבת פ"ג (י, א).